

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci žalobcu **B.. P. H.**, bytom P., zastúpeného JUDr. Dušanom Motúsom, advokátom so sídlom Hviezdoslavova 3, Prievidza proti žalovanému **Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky**, Prezídium Policajného zboru, odbor železničnej polície, Pribinova 2, Bratislava (pôvodne Železničná polícia, Generálne riaditeľstvo, Šancová 1, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. GRŽP-PK-8/2010 zo 14. októbra 2010, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. marca 2011, č. k. 11S/104/2010-46, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 16. marca 2011, č. k. 11S/104/2010-46, **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške **64,41 €** do rúk jeho právneho zástupcu, JUDr. Dušana Motúsa do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutie žalovaného č. GRŽP-PK-8/2010 zo 14. októbra 2010, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Železničnej polície, Oblastnej správy Trnava číslo ObSŽPTT-821/2010 z 19. júla 2010 o nepriznaní jednorazového mimoriadneho odškodnenia za služobný úraz, ktorý žalobca utrpel dňa 20. apríla 2000 počas halového futbalového turnaja o putovný pohár riaditeľa Oblastnej správy Železničnej polície Trnava z dôvodu nesplnenia podmienok pre jeho priznanie.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobcovi, ktorý utrpel 20. apríla 2000 počas futbalového zápasu, ktorý sa odohral na príkaz riaditeľa, zranenie kolena a tento úraz zanechal následky, v dôsledku ktorých stratil spôsobilosť vykonávať službu v ozbrojených bezpečnostných zboroch a stal sa invalidný, žalovaný nepriznal jednorazové mimoriadne odškodnenie podľa § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. decembra 2007 (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“) s odôvodnením, že k jeho služobnému úrazu nedošlo pri plnení osobitných úloh za nebezpečných podmienok. Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, podľa ktorého z ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007 sa pre priznanie nároku na jednorazové mimoriadne odškodnenie vyžaduje aj splnenie podmienky „alebo za iných rovnako nebezpečných podmienok“. Krajský súd konštatoval, že podľa takéhoto výkladu, by muselo platiť, že aj vznik úrazu pri trestnom čine spáchanom inou osobou, alebo pri práci s výbušninami by sa posudzoval za iných rovnako nebezpečných podmienok, navyiac sa žalovaný nevyporiadal s ustanovením § 24 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007, kde je presne vedené, čo sú nebezpečné podmienky. Poukázal tiež na skutočnosť, že žalobca už pred rokom 2000, kedy utrpel služobný úraz, mal pravé koleno poškodené, keďže sa v roku 1999 podrobil operácii kolena pre prasknutý meniskus a preto je potrebné sa s touto skutočnosťou vypořadať pri rozhodovaní o výške mimoriadneho odškodného žalobcu. Z toho dôvodu krajský súd rozhodnutie žalovaného pre nesprávne právne posúdenie veci zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 300,80 €.

Proti rozsudku krajského soudu podal včas odvolanie žalovaný. Namietal, že z dikcie ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007 vyplýva, že pre priznanie jednorazového mimoriadneho odškodnenia je potrebné splniť okrem podmienky, aby bola zmenená spôsobilosť na výkon služby v dôsledku služobného úrazu, ktorú žalobca spĺňa, aj podmienku, aby spôsobilosť na výkon služby bola zmenená za určitých zákonom vymenovaných okolností, za ktorými je uvedené slovné spojenie „alebo za iných rovnako nebezpečných podmienok“. Podľa jeho názoru z logického výkladu citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že je tu vyjadrená súvislosť podmienok a pre priznanie nároku na jednorazové mimoriadne odškodnenie sa vyžaduje, aby osobitné úlohy uložené nadriadeným, za ktorých došlo k úrazu, boli plnené za rovnako nebezpečných podmienok definovaných v § 24 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007.

Žalovaný sa stotožnil s názorom žalobcu, že jeho účasť na futbalovom turnaji na základe rozkazu nadriadeného, pričom výkon takejto činnosti nepatrí do náplne jeho služobnej činnosti, bolo plnením osobitnej úlohy uloženej nadriadeným, avšak nemožno ho zamieňať s plnením osobitnej úlohy v zmysle ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007, pretože táto úloha nebola plnením úloh za rovnako nebezpečných podmienok ako je trestný čin spáchaný inou osobou pri služobnom zákroku, výkon služby v leteckej prevádzke, výcviku v poľných podmienkach, medzinárodné cvičenie, alebo práca s výbušninami, chemickým, rádioaktívnym, vysoko virulentným, infekčným alebo s iným rovnako nebezpečným materiálom. Futbalový turnaj neprebíha za takých nebezpečných podmienok ako uvedené činnosti. Svoj názor žalovaný opiera aj o zmenu uvedeného zákonného ustanovenia zákonom č. 519/2007 s účinnosťou od 1. januára 2008, podľa ktorého jednorazové mimoriadne odškodnenie patrí policajtovi a profesionálnemu vojakovi, ktorého zdravotná spôsobilosť na výkon služby bola zmenená alebo ktorý bol uznaný za invalidného v dôsledku služobného úrazu spôsobeného za nebezpečných podmienok taxatívne zákonom uvedených. Z uvedených dôvodov žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť, rozhodnutie žalovaného potvrdiť a rozhodnúť, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Žalobca žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny s tým, že s výkladom žalovaného, uvedeným v odvolaní nesúhlasí. Podľa jeho názoru z ustanovenia § 24 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007

vyplýva, že služobný úraz spôsobený pri plnení osobitných úloh uložených nadriadeným, je samostatnou hypotézou právnej normy, za splnenia ktorej vzniká nárok na jednorazové mimoriadne odškodnenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k názoru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007 policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby, ktorého spôsobilosť na výkon služby bola zmenená alebo ktorý bol uznaný invalidným v dôsledku služobného úrazu spôsobeného trestným činom spáchaným inou osobou pri služobnom zákroku, pri výkone služby v leteckej prevádzke, pri výcviku v poľných podmienkach, pri medzinárodnom cvičení, *pri plnení osobitných úloh uložených nadriadeným* alebo pri práci s výbušninami, chemickým, rádioaktívnym, vysoko virulentným, infekčným alebo s iným rovnako nebezpečným materiálom alebo za iných rovnako nebezpečných podmienok, patrí jednorazové mimoriadne odškodnenie najmenej desaťnásobku základu podľa § 60 a najviac päťdesiatnásobku základu podľa § 60.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobca dňa 20. apríla 2000 utrpel počas futbalového zápasu zranenie kolena, tento úraz je služobným úrazom pri plnení úloh uložených nadriadeným a boli mu priznané náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia.

Sporným medzi účastníkmi konania je výklad ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007 a to, či pre priznanie nároku na jednorazové mimoriadne odškodnenie stačí zmena spôsobilosti na výkon služby, resp. stať sa invalidným v dôsledku úrazu utrpeneho *pri plnení osobitných úloh uložených nadriadeným*, alebo sa vyžaduje súčasne aj splnenie podmienky, že sa tak stalo *za iných rovnako nebezpečných podmienok*.

Pokiaľ zákonodarca vo vyššie citovanom ustanovení § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007 uviedol, že policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby, ktorého spôsobilosť na výkon služby bola zmenená alebo ktorý bol uznaný invalidným v dôsledku služobného úrazu spôsobeného trestným činom

spáchaným inou osobou pri služobnom zákroku, pri výkone služby v leteckej prevádzke, pri výcviku v poľných podmienkach, pri medzinárodnom cvičení, pri plnení osobitných úloh uložených nadriadeným alebo pri práci s výbušnami, chemickým, rádioaktívnym, vysoko virulentným, infekčným alebo s iným rovnako nebezpečným materiálom alebo za iných rovnako nebezpečných podmienok, patrí jednorazové mimoriadne odškodnenie je zrejmé, že pre priznanie jednorazového mimoriadneho odškodnenia policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby, sa vyžaduje, aby jeho spôsobilosť na výkon služby bola zmenená alebo bol uznaný invalidným v dôsledku služobného úrazu, ak bol spôsobený trestným činom spáchaným inou osobou pri služobnom zákroku, pri výkone služby v leteckej prevádzke, pri výcviku v poľných podmienkach, pri medzinárodnom cvičení, *pri plnení osobitných úloh uložených nadriadeným*, pri práci s výbušnami, chemickým, rádioaktívnym, vysoko virulentným, infekčným alebo s iným rovnako nebezpečným materiálom alebo za iných rovnako nebezpečných podmienok

Odvolačí súd dospel k zhodnému záveru ako krajský súd, že uvedené okolnosti sú jednotlivými okolnosťami, taxatívne vymenovanými zákonom, za ktorých môže dôjsť k služobnému úrazu s následkom zmeny spôsobilosti na výkon služby alebo uznaním invalidity. Nemohol sa stotožniť s názorom žalovaného, že plnenie osobitných úloh uložených nadriadeným musí byť plnením „za rovnako nebezpečných podmienok“ ako je trestný čin spáchaný inou osobou pri služobnom zákroku, výkon služby v leteckej prevádzke, výcviku v poľných podmienkach, medzinárodné cvičenie, alebo práca s výbušnami, chemickým, rádioaktívnym, vysoko virulentným, infekčným alebo s iným rovnako nebezpečným materiálom, nakoľko z uvedeného zákonného ustanovenia takáto skutočnosť nevyplýva. Plnenie osobitných úloh uložených nadriadeným nie je uvedené za ostatnými, podľa žalovaného nebezpečnými okolnosťami, ale je uvedené medzi nimi, pred prácou s výbušnami, chemickým, rádioaktívnym, vysoko virulentným, infekčným alebo s iným rovnako nebezpečným materiálom a až ako ďalšia okolnosť je uvedené „alebo za iných rovnako nebezpečných podmienok“. To znamená, že zákonodarca mal na mysli iné okolnosti, ktoré nie sú v uvedenom ustanovení vymenované, ale prišlo k nim „za iných rovnako nebezpečných podmienok“.

Je zrejmé, že k úrazu žalobcu na futbalovom zápase nedošlo za nebezpečných podmienok, ale ustanovenie § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007 splnenie takejto podmienky, pri splnení podmienky, že k invalidite

žalobcu došlo v dôsledku služobného úrazu spôsobenom pri plnení osobitných úloh uložených nadriadeným, nevyžaduje.

Práve takýto výklad podľa názoru odvolacieho súdu potvrdzuje aj zmena ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. od 1. januára 2008 zákonom č. 519/2007 Z. z., podľa ktorého jednorazové mimoriadne odškodnenie patrí policajtovi a profesionálnemu vojakovi, ktorého zdravotná spôsobilosť na výkon služby bola zmenená alebo ktorý bol uznaný za invalidného *v dôsledku služobného úrazu spôsobeného za nebezpečných podmienok*, čím zákonodarca upravil podmienky pre nárok na jednorazové mimoriadne odškodnenie. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 519/2007 Z. z. vzhľadom na navrhované začlenenie hasičov vrátane príslušníkov Horskej záchranej služby pod pôsobnosť zákona č. 328/2002 Z. z. a vzhľadom na zmeny v právnej úprave priebehu služby profesionálnych vojakov ako aj vzhľadom na poznatky z doterajšieho uplatňovania zákona č. 73/1998 Z. z. sa navrhuje nanovo definovať obsah pojmov „nebezpečné podmienky“ a „obzvlášť nebezpečné podmienky“ a vymedziť z toho sa odvíjajúce podmienky nároku na jednorazové mimoriadne odškodnenie v úrazovom zabezpečení. Z tejto zákonodarnej zmeny v žiadnom prípade nie je možné vyvodiť (ako to mal na mysli žalovaný), že podľa § 24 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2007 plnenie osobitných úloh uložených nadriadeným má byť plnením „za rovnako nebezpečných podmienok“.

Krajský súd tiež správne poukázal na skutočnosť, že žalobca už pred úrazom utrpým v roku 2000, mal pravé koleno poškodené, keďže sa v roku 1999 podrobil operácii kolena pre prasknutý meniskus a žalovaný by sa mal touto skutočnosťou zaoberať pri rozhodovaní o výške jednorazového mimoriadneho odškodného žalobcu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolaniu žalovaného nevyhovел a vecne správny rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

V ďalšom konaní bude povinnosťou žalovaného vo veci opätovne rozhodnúť v zmysle vyššie uvedeného právneho názoru súdu, ktorým je správny orgán pri novom prejednaní veci viazaný (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p., a úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal náhradu

trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby á 57,00 € (vyjadrenie k odvolaniu žalovaného zo 25. mája 2011) + 1x režijný paušál 7,41€, spolu 64,41 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. mája 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská